

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าประวัติความเป็นมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 8 ที่เน้นบทบาทการพัฒนาชุมชน และการที่รัฐบาลออกกฎหมาย การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นแรงผลักดันให้องค์กรท้องถิ่นและหน่วยงานต่างๆ ให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นจุดขาย จึงทำให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวหลายรูปแบบในชุมชน ซึ่งการจัดกิจกรรมโฮมสเตย์ไทยก็เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมาก ทั้งจากองค์กรท้องถิ่น องค์กรเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ

โฮมสเตย์ไทยเกิดขึ้นมานาน แต่รูปแบบและกิจกรรมอาจแตกต่างกันไปได้จาก (1) ยุคเริ่มต้น ในยุคนี้จะเน้นกลุ่มนิสิต นักศึกษา กลุ่มออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท ต้องเรียนรู้ วิถีชีวิต รับทราบปัญหาในชนบท เพื่อนำมาพัฒนาสังคมตามอุดมคติ (2) ยุคกลาง ในยุคนี้กลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติที่นิยมทัวร์ป่า เริ่มได้รับความนิยมมากขึ้น และเริ่มสร้างปัญหาสังคม ได้แก่ ปัญหาหายเสียดิน ปัญหาโสเภณี ปัญหาการปล้น ขโมย ปัญหาการฆ่าชิงทรัพย์ (3) ยุคตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 - ปัจจุบัน ยุคนี้เป็นการเน้นกระแสการพัฒนาสังคมสิ่งแวดล้อม โดยจะเห็นได้จากการท่องเที่ยวจะมีแนวโน้มที่จะเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวในรูปแบบของโฮมสเตย์ไทยมีการท่องเที่ยวอย่างแพร่หลายมากขึ้น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบ จึงได้กำหนดให้มีการประเมิน “มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย” เพื่อตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ในประเทศไทย ประกอบกับเมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ซึ่งอาเซียนได้มีการกำหนดมาตรฐานโฮมสเตย์ของอาเซียนร่วมกัน เพื่อใช้เป็นมาตรฐานประเมินเดียวกันทั่วอาเซียน เพิ่มการรับประกันมาตรฐานโฮมสเตย์ และเพิ่มความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวว่าได้ไปเที่ยวโฮมสเตย์ที่ได้รับมาตรฐานในระดับสากล นอกจากนี้ ยังให้ความใส่ใจในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผ่านการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) อีกด้วย โดยเริ่มตั้งแต่การพัฒนาลักษณะของบ้านพักโฮมสเตย์ โดยมีหลักการสำคัญว่า โฮมสเตย์เป็นเรื่องที่สำคัญที่ทุกฝ่ายตั้งแต่รัฐบาลไปจนถึง

ชุมชน จะต้องเข้าไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อมิให้การส่งเสริมและพัฒนาเกี่ยวกับโฮมสเตย์ไทย หลงทาง และก่อให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง ประการแรก ต้องไม่ถือเป็นนโยบายว่าจะต้องมี โฮมสเตย์ไทยเกิดขึ้นในทุกๆ หมู่บ้าน แต่ต้องคำนึงถึงความพร้อม ความรู้ความเข้าใจของชุมชน เป็นสำคัญและชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยเน้นจุดขายอยู่ที่วิถีชีวิตดั้งเดิมของ ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจ และให้เข้าใจตั้งแต่เริ่มแรกว่า การท่องเที่ยวนี้จะเป็นเพียง รายได้เสริมมิใช่รายได้หลักของชุมชนหรือการพัฒนาบ้านพักโฮมสเตย์ไทย เพื่อให้นักท่องเที่ยว มีแนวคิดที่ดีต่อการพักบ้านพักโฮมสเตย์ไทย ซึ่งในกรณีนี้กรมการท่องเที่ยวได้สนับสนุนให้ที่พัก ต้องรองรับนักท่องเที่ยว โดยมีลักษณะที่มั่นคง เป็นสัดส่วนมีเครื่องนอนครบ เช่น เตียง พูก หมอน ผ้าห่ม ผ้าปูและเสื่อมีที่พักระบายและสะดวกสบาย มีราวตากผ้า และมีห้องน้ำที่สะอาด สะดวกและ ปลอดภัย ด้านอาหารมีความสะอาดและใช้วัตถุดิบที่ใช้ประกอบอาหารมีความเหมาะสม น้ำดื่ม มีความสะอาด ห้องครัวมีอุปกรณ์สำหรับประกอบอาหารครบและมีความสะอาด สะดวก เพื่อให้ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการมาพักแรมที่บ้านพักโฮมสเตย์ไทย

จากแนวคิดของการพัฒนาที่พักแรมบ้านพักโฮมสเตย์ไทยของกรมการท่องเที่ยว นั้น จะเห็นได้ว่า การออกหลักเกณฑ์และมาตรการที่เข้ามาควบคุมบ้านพักดังกล่าวมีเพียงกฎกระทรวง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 และประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554 เท่านั้น ยังไม่มี กฎหมายเฉพาะที่ควบคุมในเรื่องดังกล่าว จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้นหลายประการดังกล่าวมาในบทที่ 4 (บทวิเคราะห์) ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า ในเรื่องข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกัน หรือหลายอาคารรวมกันต้องไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดได้ไม่เกินยี่สิบคน ไม่เหมาะสมกับสภาพการประกอบธุรกิจบ้านพักโฮมสเตย์ในปัจจุบัน

ในเรื่องการตรวจสอบมาตรฐานของธุรกิจโฮมสเตย์ พบว่า ประกาศดังกล่าวจะถูกนำมาใช้ เฉพาะแต่โฮมสเตย์ที่มีความประสงค์ให้กรมการท่องเที่ยวตรวจสอบมาตรฐานเท่านั้น แต่จากการ วิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 พบว่า ยังไม่มีกฎหมายฉบับใดบังคับให้ธุรกิจโฮมสเตย์ต้องผ่านการ ตรวจสอบมาตรฐานจากกรมการท่องเที่ยวแต่อย่างใด และในเรื่องการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ บ้านพักโฮมสเตย์ พบว่า แนวทางการส่งเสริมการประกอบธุรกิจบ้านพักโฮมสเตย์ยังไม่เพียงพอ ส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจบ้านพักโฮมสเตย์ขาดความรู้ และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ รวมทั้ง งบประมาณในการลงทุนเพื่อพัฒนาธุรกิจของตนเอง ประกอบกับในเรื่องหน่วยงานที่กำกับดูแลการ ประกอบธุรกิจบ้านพักโฮมสเตย์ พบว่า ไม่มีความสอดคล้องและประสานงานกันอย่างเป็นรูปธรรม จึงเป็นอุปสรรคในการส่งเสริมและกำกับดูแลการประกอบธุรกิจบ้านพักโฮมสเตย์ที่กำลังขยายตัว อย่างรวดเร็ว

จากผลการศึกษาวิเคราะห์และสรุปปัญหาที่กล่าวมาใน 5.1 ข้างต้น จึงนำไปสู่ประเด็นข้อเสนอแนะต่อไปในหัวข้อ 5.2 ดังนี้

5.2 ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะให้แก้ไขกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 หมวด 1 สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมและประเภทของโรงแรม ข้อ 1

การที่กฎกระทรวง ข้อ 1 บัญญัติว่า “กำหนดให้สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักรั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใด โดยมีค่าตอบแทนอันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมและได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดไม่เป็นโรงแรมตาม (3) ของบทนิยามคำว่า “โรงแรม” ในมาตรา 4 ทำให้เปรียบเสมือนบังคับให้ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554 หมวด 1 บทนิยาม ข้อ 4 บทนิยาม “โฮมสเตย์ไทย” ต้องกำหนดความหมายจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกินสี่ห้องและมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกินยี่สิบคน เกินกว่าที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงไม่ได้ เพราะจะเป็นการประกอบธุรกิจโรงแรมทันที

ดังนั้น ผู้เขียนเห็นสมควรแก้ไขกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 หมวด 1 สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมและประเภทของโรงแรม ข้อ 1 ดังนี้

“กำหนดให้สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันไม่เกิน 5 ห้อง และมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกินยี่สิบห้าคน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักรั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใด โดยมีค่าตอบแทนอันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมและได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดไม่เป็นโรงแรมตาม (3) ของบทนิยามคำว่า “โรงแรม” ในมาตรา 4

ซึ่งจะเห็นได้ว่า เมื่อแก้ไขกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 หมวด 1 สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมและประเภทของโรงแรม ข้อ 1 ก็จะเป็นการเปิดช่องทางของกฎหมายให้กรมการท่องเที่ยวจึงสามารถแก้ไขประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554 ให้จำนวนห้องพักและจำนวนผู้เข้าพักให้ได้มากขึ้นเช่นกัน อันเป็นการขยายโอกาสให้ผู้ประกอบธุรกิจโฮมสเตย์สามารถหารายได้เพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงอยู่ภายใต้เงื่อนไขการประกอบธุรกิจที่พักที่ไม่ใช่โรงแรม

2) ข้อเสนอแนะให้มีวรรค 2 ประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554 ส่วนบทนิยาม “โฮมสเตย์ไทย”

เนื่องจากการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐาน โสมสเดย์ไทย พ.ศ. 2554 เป็นเพียงกระบวนการที่อาศัยความร่วมมือของผู้ที่ประสงค์จะประกอบกิจการที่พัก โสมสเดย์ไทยเท่านั้น จึงไม่มีสภาพบังคับทางกฎหมายใดๆ ซึ่งถ้าหากผู้ประกอบการธุรกิจ โสมสเดย์ไทยรายใด ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวก็จะมีผลทำให้ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเท่านั้น แต่ก็ยังประกอบธุรกิจ โสมสเดย์ไทยได้ ดังนั้น เมื่อประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐาน โสมสเดย์ไทย พ.ศ. 2554 แม้จะกำหนดมาตรฐาน ผู้ประกอบธุรกิจ โสมสเดย์ไทยได้ใกล้เคียงกับมาตรฐาน โสมสเดย์ของอาเซียน และมาตรฐาน สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) และประเทศมาเลเซีย แต่สิ่งที่ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจ โสมสเดย์ไทยบางราย ให้บริการ ไม่ได้มาตรฐาน เพราะกฎหมายที่ใช้บังคับผู้ประกอบการธุรกิจ โสมสเดย์ไทย ไม่ปรากฏว่ามีเนื้อความในลักษณะใดบังคับให้ผู้ประกอบธุรกิจ โสมสเดย์ไทยต้องยื่นขอขึ้นทะเบียนและ ตรวจสอบมาตรฐาน ทำให้ไม่มีสภาพบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ

ผู้เขียนจึงเห็นสมควรเพิ่มบทนิยาม “โสมสเดย์ไทย” ให้มีวรรค 2 โดยเลือกมาตรฐาน ที่สำคัญที่ผู้ประกอบการธุรกิจ โสมสเดย์ไทยควรมีขั้นต่ำ จากคำนิยามของ “มาตรฐาน โสมสเดย์ไทย” เทียบเคียงกับมาตรฐาน โสมสเดย์ของอาเซียน และหลักเกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้าน ของประเทศมาเลเซีย มาเป็นแนวทาง ดังนี้

“โสมสเดย์ไทย” ตามความหมายวรรคแรก ต้องประกอบด้วยระดับมาตรฐานขั้นต่ำสามด้าน ซึ่งได้ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานตามที่กำหนดในประกาศกรมการท่องเที่ยว ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 ด้านที่พัก

- 1) ลักษณะบ้านพักที่เป็นสัดส่วน
- 2) ที่พักที่นอนสะอาด และสบาย
- 3) มีห้องอาบน้ำและห้องส้วมที่สะอาดมีดซิด
- 4) มีมุมพักผ่อนภายในบ้านหรือในชุมชน

มาตรฐานที่ 2 ด้านอาหาร

- 1) ชนิดของอาหาร และวัตถุดิบที่ใช้ประกอบอาหาร
- 2) มีน้ำดื่มที่สะอาด
- 3) ภาชนะที่บรรจุอาหารที่สะอาด
- 4) ห้องครัว และอุปกรณ์ที่ใช้ในครัวที่ถูกต้องสุขลักษณะ

มาตรฐานที่ 3 ด้านความปลอดภัย

- 1) มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- 2) มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย

ซึ่งจะเห็นได้ว่า ไม่จำเป็นที่จะต้องเพิ่มบทลงโทษลงในประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐาน โฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2554 หากแต่แค่เพิ่มบทนิยาม “โฮมสเตย์ไทย” ให้มีวรรค 2 ตามที่ผู้เขียนเสนอแนะจะทำให้ยกระดับมาตรฐานผู้ประกอบการธุรกิจ บ้านพักโฮมสเตย์ และเป็นการควบคุม ไม่ให้ผู้ประกอบการธุรกิจบ้านพักโฮมสเตย์ไทยกระทำการใดๆ อันเป็นการแก่งัดหรือหวังที่จะแสวงหาผลประโยชน์เพียงอย่างเดียว แต่ต้องพัฒนาปรับปรุง แก้ไขให้โฮมสเตย์ของตนอยู่ในมาตรฐานขั้นต่ำด้วย จึงจะได้รับความคุ้มครองตามเงื่อนไข อีกทั้ง เป็นการอุดช่องว่างเกี่ยวกับคำนิยาม “โรงแรม” ไม่ให้ผู้ลงทุนที่จะเปิดธุรกิจที่พักใช้ประกาศนี้ มาหลีกเลียงการขอใบอนุญาตจากนายทะเบียนในการประกอบธุรกิจโรงแรม ตามพระราชบัญญัติ โรงแรม พ.ศ. 2547 มาตรา 15 ได้ง่ายอีกด้วย

3) เสนอแนะให้มีการประสานงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่ส่งเสริมและกำกับดูแล

ควรให้มีการประสานงานระหว่างกรมการปกครอง และกรมการท่องเที่ยว ทำหน้าที่ กำกับดูแลกิจการ โฮมสเตย์ โดยให้สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาประจำจังหวัดของแต่ละจังหวัด ซึ่งสังกัดกรมการท่องเที่ยว เป็นหน่วยงานที่รับแจ้งการประกอบธุรกิจบ้านพักโฮมสเตย์ แล้วจึงรายงานการแจ้งการประกอบธุรกิจดังกล่าวให้อำเภอ หรือที่ทำการปกครองจังหวัด สังกัด กรมการปกครองทราบข้อมูลต่อไป เพราะสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาประจำจังหวัดของแต่ละจังหวัด มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยในระดับจังหวัดอยู่แล้ว จึงมีความคล่องตัวและเป็นการสะดวกต่อผู้ประกอบการธุรกิจบ้านพักโฮมสเตย์ และยังทำให้กรมการ ท่องเที่ยว ทราบถึงข้อมูลจำนวนของผู้ประกอบการธุรกิจบ้านพักโฮมสเตย์ที่แท้จริง อันจะทำให้การ ส่งเสริมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและง่ายต่อการชักจูงใจให้ผู้ประกอบการเหล่านี้ เข้าสู่ระบบ การขึ้นทะเบียนและตรวจรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยอีกด้วย

4) เสนอแนะให้กรมการท่องเที่ยวใช้มาตรการ 3 ปี.

เนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ไทย โดยพื้นฐานเป็นชาวบ้านที่ต้องการหารายได้เสริม จึงนำที่พักของตนออกมาให้นักท่องเที่ยวพักอาศัยและจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกตามสมควร และเรียกเก็บเงินเป็นค่าตอบแทน ซึ่งชาวบ้านกลุ่มนี้มักไม่มีความรู้ด้านการประกอบธุรกิจ ไม่มีแหล่งเงินทุน และไม่มีความสามารถที่จะโฆษณา ผู้เขียนมีความเห็นว่าในเรื่องการส่งเสริมนี้ ไม่ควรใช้มาตรการทางกฎหมายกับผู้ประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ แต่ควรมีมาตรการในการสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ต้องการขึ้นทะเบียนและเข้าตรวจมาตรฐานกับกรมการท่องเที่ยว ดังนั้น กรมการท่องเที่ยว จึงสมควรที่จะหามาตรการส่งเสริมช่วยเหลือ และสนับสนุน ให้ตลอด รอดฝั่ง โดยใช้มาตรการเชิงรุก ซึ่งผู้เขียนเห็นสมควรใช้มาตรการ 3 ปี. ได้แก่

ป.ที่ 1 ปัญญา หมายถึง ให้กรรมการท่องเที่ยวเปิดหลักสูตรการอบรมผู้จะประกอบธุรกิจโฮมสเตย์ไทย ทั้งนี้ เพื่อให้ชาวบ้านเห็นภาพรวมถึงการประกอบธุรกิจโฮมสเตย์ไทยซึ่งโดยปกติคนส่วนใหญ่จะสามารถประเมินศักยภาพที่ตนมี ว่าพร้อมจะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น หรือไม่

ป.ที่ 2 ปรับปรุง หมายถึง ให้กรรมการท่องเที่ยวจัดสรรงบประมาณเป็นทุนสำรองในกรณีที่ชาวบ้านที่ผ่านหลักสูตรการอบรมผู้จะประกอบธุรกิจโฮมสเตย์ไทย มีความสนใจจะเปิดบริการธุรกิจโฮมสเตย์ไทย แต่ติดขัดปัญหาบางประการ เช่น บ้านที่จะให้นักท่องเที่ยวเข้าพักมีสภาพเก่าทรุดโทรมต้องการปรับปรุงให้แข็งแรงปลอดภัย เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะทำให้ไม่สามารถประกอบธุรกิจโฮมสเตย์ไทยได้ กรรมการท่องเที่ยวก็จะให้เงินลงทุนแก่ชาวบ้านเพื่อทำการปรับปรุง โดยมีเงื่อนไขการยืมเงินสำรองดังกล่าว

ป.ที่ 3 ประกาศ หมายถึง เมื่อชาวบ้านมีความรู้และมีเงินลงทุนจนสามารถประกอบธุรกิจโฮมสเตย์ไทย สิ่งสำคัญที่สุด คือ การประกาศให้สาธารณชนรับทราบถึงความมีอยู่ของโฮมสเตย์ไทยในท้องถิ่นนั้น แต่ด้วยขีดจำกัดของชาวบ้านอาจจะไม่สามารถประกาศได้มากนัก จึงต้องให้กรรมการท่องเที่ยวซึ่งเป็นหน่วยงานหลักเป็นผู้มีหน้าที่โฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศควบคู่กับชาวบ้านในท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น และต้องจัดให้มีระบบการจองที่พักแก่นักท่องเที่ยวผ่านทางเว็บไซต์ของรัฐได้อย่างสะดวกด้วย

โดยผู้เขียนเห็นว่ามาตรการ 3 ป. ดังกล่าว ควรให้หน่วยงานในระดับจังหวัดเป็นผู้ดูแลในเบื้องต้น ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาประจำจังหวัดของแต่ละจังหวัด เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบในการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยในระดับจังหวัด และมีความใกล้ชิดกับผู้ประกอบธุรกิจโฮมสเตย์ มีความรู้ความเข้าใจในสภาพของแต่ละท้องถิ่น ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น และจะเห็นได้ว่า มาตรการ 3 ป. เป็นมาตรการส่งเสริม ช่วยเหลือ และสนับสนุนให้ชาวบ้านที่ไม่มีความรู้ ไม่มีเงินลงทุน และไม่รู้อะไรจะนำเสนอสิ่งที่มีอยู่อย่างไร หากเกิดจากความร่วมมือของภาคเอกชนแต่เพียงอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐจะต้องผลักดันธุรกิจดังกล่าว ตลอดจนคอยควบคุมมาตรฐานและกำหนดมาตรฐานของการประกอบธุรกิจบ้านพักโฮมสเตย์ไทย

ข้อเสนอแนะที่ผู้เขียนได้เสนอแนะไปนั้น หวังว่ากรรมการท่องเที่ยวจะนำไปพิจารณาและประกาศใช้เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อชาวบ้านผู้ที่ประกอบธุรกิจโฮมสเตย์ไทย อันจะเป็นการยกระดับให้ได้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล